

ONLINE CURSUS
**GELD
VERDIENEN
MET
SCHRIJVEN**

LES 5

DOE HET WERK

COPYRIGHT © 2018 YVONNE MOL, RIJEN

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt worden in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of door fotokopieën, opname, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

DOE HET WERK

Weet je wat de grootste uitdaging is als je geld wilt verdienen met schrijven? Wat denk je?

Een uitgever vinden voor je boek?

Een publiek vinden voor je werk?

Nee. Veruit het moeilijkste onderdeel van het proces is het schrijven zelf. Dag na dag achter je bureau gaan zitten en **het werk doen**, dat is het punt waarop de meeste schrijvers afhaken.

In de introductie bij deze cursus schreef ik dit: het Sociaal Cultureel Planbureau berekende dat Nederland ongeveer een miljoen creatieve schrijvers herbergt. Bijna allemaal dromen ze ervan om uiteindelijk te schrijven voor een groot publiek.

Stel je eens voor dat die schrijvers zouden stoppen met dromen en daadwerkelijk een boek schreven, dan zouden er - als ze een beetje doorwerkten - alleen al in Nederland ieder jaar een miljoen nieuwe boeken geschreven worden.

De realiteit is dat er vooral heel veel boeken **niet** worden geschreven. Prachtige verhalen en waardevolle inzichten blijven voor altijd verborgen in de hoofden van deze mensen die eigenlijk graag hun fantastische idee met de wereld hadden willen delen, maar er - om wat voor reden dan ook - niet aan toekwamen.

Hoe je het ook wendt of keert, de echte reden is altijd dezelfde: de schrijver maakte het boek niet af.

Misschien heb je dit zelf ook ervaren: je ging enthousiast aan de slag met een idee, maar schreef het niet af. Of je zette die eerste versie op papier, maar wist niet goed hoe je daarna verder moest.

De grootste uitdaging voor schrijvers is: **blijven schrijven**. Het is makkelijk om vol goede moed aan een idee te beginnen, het is een stuk lastiger om het werk te blijven doen tot het af is.

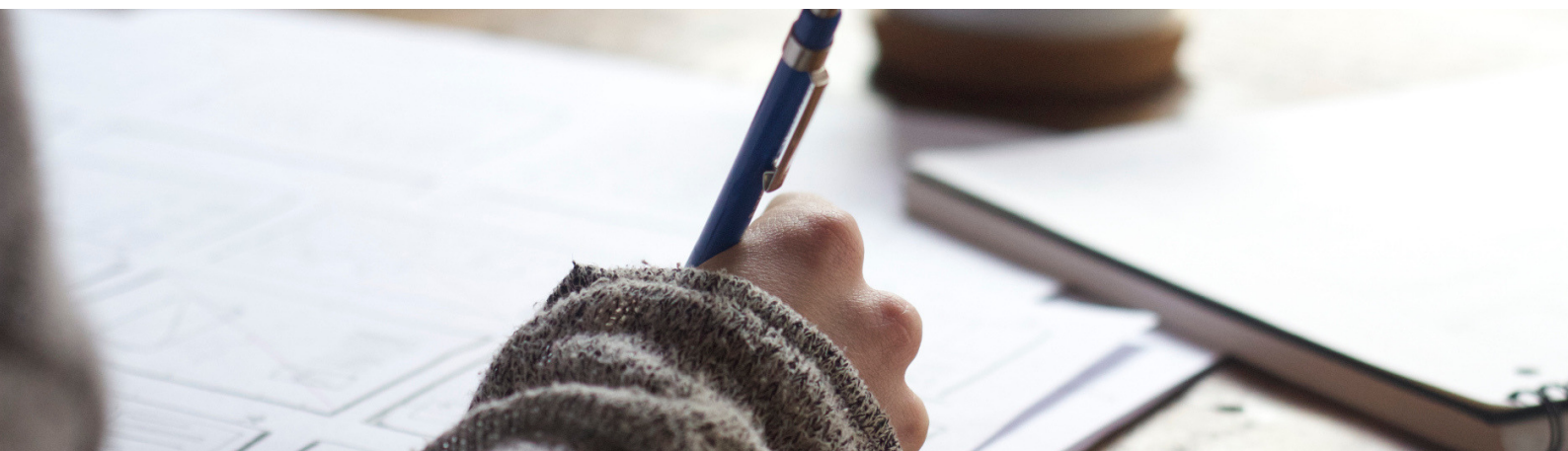
'Ik schrijf een boek', het klinkt zo romantisch. In werkelijkheid is schrijven vooral een kwestie van kleine stapjes vooruit blijven zetten en erop vertrouwen dat er ooit een mooi resultaat uit zal komen. Iedere letter moet je zelf verzinnen en optekenen en ja, dat is een grote uitdaging.

In deze les krijg je praktische tips om door te blijven schrijven tot je klaar bent. Zodat jouw idee op een dag een tastbaar product wordt!

Gewoon gaan zitten en beginnen, is meestal niet voldoende om het hele traject te doorlopen. Je hebt echt een systeem nodig om de moed erin kunnen te houden en door te blijven schrijven tot je klaar bent.

Met een schrijfsysteem maximaliseer je jouw kans op succes.

Ga niet roekeloos aan de slag, maar creëer jouw persoonlijke schrijfsysteem.

HOE ZORG JE ERVOOR DAT JE JE BOEK / PROJECT AFSCHRIJFT?

In deze les maak je kennis met de fundamentele stappen in het schrijfproces. Een succesvolle schrijver heeft **een systeem** nodig waarmee hij zich door het hele schrijftraject heen kan werken.

Wie kiest voor het schrijven van een boek moet weten dat het een flinke investering vraagt om zo'n groot schrijfproject succesvol af te ronden. Je zult veel **tijd**, plus al je **creativiteit** in jouw fantastische idee moeten stoppen.

Succesvolle schrijvers bereiden zich rustig voor op zo'n allesomvattend project. Ze beginnen niet lukraak, maar leggen een systeem aan waarmee ze hun slagingskansen bewust vergroten.

Helaas bestaat er geen magisch systeem dat voor iedereen succes kan garanderen. Sterker nog: zoveel schrijvers, evenzoveel systemen. Wat voor de één werkt, hoeft een ander niet te helpen.

Maar kijken we naar het grote geheel, dan kunnen we in ieder schrijftraject de volgende drie fasen onderscheiden:

1. Beginnen:

Op een bepaald moment moet je beginnen met schrijven. Dat klinkt nogal vanzelfsprekend, maar het is voor veel 'dromers' een stap die nooit gezet wordt.

2. Volhouden:

Zodra je een eindje op weg bent met het schrijven, vormen zich allerlei obstakels op je schrijverspad. Dat is onvermijdelijk.

Je begint bijvoorbeeld te twijfelen aan je idee, andere zaken lijken ineens veel urgenter, je krijgt promotie op je werk waardoor je langere dagen van huis bent...

Een schrijfsysteem helpt je om vol te houden op het moment dat deze hindernissen zich voordoen.

3. Afronden:

Je bent pas een auteur als je iets hebt afgemaakt, niemand hecht betekenis aan jouw half afgeschreven manuscript. Het afmaken en **daadwerkelijk afronden** van je project is de beslissende stap in het schrijfproces.

Laten we eerlijk zijn: zolang je jouw werk thuis in de la hebt liggen, heeft het voor de wereld geen waarde.

De drie bovenstaande stappen zijn vrij logisch, waarschijnlijk vertel ik je niets nieuws. Toch kan iedere stap het einde betekenen van jouw schrijfproject.

Begin je nooit, dan maak je niks.

Houd je niet vol, dan heeft het beginnen ook weinig nut gehad.

Schrijf je je boek bijna helemaal af? Zonde van je moeite, want je hebt nog steeds geen product.

Doe het werk, maak het af!

DOORSCHRIJVEN TOT JE HET AF HEBT? ZO LUKT HET WEL!

PRAKTISCHE TIPS:

Hieronder geef ik je mijn tips en adviezen waarmee je je eigen schrijfsysteem kunt ontwikkelen. Maak voor jezelf een **schrijfplan** en maak het zo concreet en duidelijk mogelijk, zodat je precies weet wat er voor nodig is om het werk af te maken.

Je schrijfplan is je grootste steun en toeverlaat tijdens het schrijfproces.

FASE 1: BEGINNEN

Beginnen is een lastig, maar wezenlijk onderdeel van ieder creatief proces. Het allereerste begin is niet eens het moeilijkst, vaak ontstaat dat redelijk spontaan en geïnspireerd. Wil je een boek schrijven, dan zul je echter steeds opnieuw achter je computer moeten gaan zitten en dus telkens weer moeten beginnen met schrijven.

Consistentie maakt creativiteit makkelijker, hoe tegenstrijdig dat misschien ook klinkt. We associëren creativiteit met inspiratie en inspiratie vloeit meestal niet voort uit een systeem.

Maar je kunt nog zoveel inspiratie hebben, zonder systeem zal het grotendeels verloren gaan in de chaos van het leven.

Hoe meer het voor de hand ligt **wanneer**, **waar** en **waaraan** je gaat schrijven, des te meer kans je hebt dát je ook echt zult beginnen.

De stappen hieronder maken het makkelijker om te beginnen:

* **Maak een outline (=opzet) van je idee**

- Beschrijf in één zin waar je boek over gaat, werk die zin uit tot een hele paragraaf en vervolgens die paragraaf tot een volle pagina.
- Wat is het begindeel van je boek, wat is het midden en wat is het einde?
- Maak nu een voorlopige inhoudsopgave, zodat je houvast hebt tijdens het schrijven.
- Eventueel kun je ieder hoofdstuk nog opdelen in specifiekere onderwerpen, als je daar al zicht op hebt.

* **Bepaal een dagelijks doel**

Een boek schrijf je niet in één week of maand, leg je daarbij neer en probeer het allemaal niet te overhaasten. Wil je je project afmaken, bepaal dan een dagelijks schrijfdoel. Je hoeft niet veel te schrijven, maar wel regelmatig.

Een schrijfdoel geeft je houvast: je weet waar je aan toe bent en je kunt erop vertrouwen dat je binnen een bepaald tijdsbestek het boek daadwerkelijk hebt geschreven.

Begin klein, zodat je rustig kunt wennen aan je nieuwe gewoonte. Met 300 woorden per dag schrijf je iedere dag al een pagina vol.

* **Kies een vast tijdstip waarop je schrijft**

Dit maakt het makkelijker om iedere dag te gaan zitten en te beginnen. Je hoeft niet na te denken over eventuele andere taken die je nog te doen hebt, je hoeft niet af te wegen of je eerst nog gauw boodschappen gaat doen voordat je aan de slag gaat: als het schrijftijd is, ga je schrijven.

Geen inspiratie op het moment dat het tijd is? Ga toch zitten en schrijven! Wacht niet op inspiratie maar doe het werk, dan vindt de inspiratie jou vanzelf.

Behandel je schrijftijd hetzelfde als andere afspraken die je maakt. Wijk er dus niet zomaar vanaf. Schrijven is iets wat jij moet doen, het is belangrijk voor je. Schrijf dus op een vast moment en laat daar niet te gemakkelijk iets of iemand tussenkomen.

* Richt een werkplek in

Het hoeft niets bijzonders te zijn, een tafel en een stoel zijn genoeg, maar zorg dat je een schrijfplek hebt waar jij ongestoord kunt werken. Sta bijvoorbeeld een uur eerder op dan de anderen en ga aan de keukentafel schrijven.

Door **iedere keer op dezelfde plek** te schrijven, zorg je dat je automatisch in je schrijfstand komt zodra je op die plek gaat zitten. Het maakt dus niet uit waar je jouw werkplek hebt, maar schrijf zoveel mogelijk op dezelfde plek.

FASE 2: VOLHOUDEN

Het begin is gemaakt, je bent lekker bezig en het aantal geschreven woorden loopt al aardig op. Dit is het moment waarop de twijfel toeslaat.

Want waar ben je eigenlijk mee bezig? Waarom zou je hier zoveel tijd in steken als je niet eens weet of het ooit resultaat zal geven? Al die uren die je besteedt aan schrijven, zijn dat geen verloren uren? Kun je niet beter iets met je vrienden gaan doen of extra tijd en aandacht geven aan je kinderen? En al die klusjes die al wekenlang blijven liggen?

In deze fase is het belangrijk om houvast te hebben, zodat je je vorderingen kunt bijhouden en kunt zien dat je vooruitgang boekt. Maar ook dat je weet waar je aan toe bent, wat je dagelijks moet doen en hoe lang je nog nodig hebt voor dit project.

De volgende stappen helpen je om vol te houden:

*** Bepaal het totaal aantal woorden**

Beslis in welke vorm je je verhaal gaat gieten. Wordt het fictie of non-fictie? Wordt het een roman, schrijf je korte verhalen, een gids of informatief boek misschien? Wil je een harde koft of past een paperback beter bij jouw project?

Als je het eindresultaat voor ogen hebt, kun je een inschatting maken van het totaal aantal woorden dat je daarvoor moet schrijven.

Kijk bijvoorbeeld naar je inhoudsopgave en hang aan ieder hoofdstuk een geschat woordenaantal. Of beslis wat voor soort boek je wilt schrijven en neem de volgende richtlijnen in acht:

Richtlijnen woordenaantal

Artikel, blog of
kort verhaal

250 - 10.000 woorden
(leestijd 2-30 minuten)

Brochure of
rapport

10.000 woorden
(leestijd 30-60 minuten)

Kort e-book of
manifest

20.000 woorden
(leestijd 1-2 uur)

Novelle of
standaard non-
fictieboek

40.000 - 60.000 woorden
(leestijd 3-4 uur)

Standaard roman
of lang non-
fictieboek

60.000 - 80.000 woorden
(leestijd 4-6 uur)

Dikke roman of
uitzonderlijk lang
non-fictieboek

80.000 - 100.000 woorden
(leestijd 6-8 uur)

Academisch boek,
biografie of
epische roman

100.000+ woorden
(leestijd 8-10 uur)

Probeer voor je eerste project niet meteen een 100.000+ boek te kiezen. Schrijf gerust eerst een korter boek, zodat je de smaak te pakken krijgt. Het geeft zelfvertrouwen en nieuwe energie als je een boek afmaakt. Benut dat gevoel en schrijf je levenswerk vervolgens in de flow van je eerdere succes.

* **Reken terug en bepaal een nieuw dagdoel**

Nu je gewend bent om iedere dag te schrijven, wordt het tijd om een definitief dagdoel vast te stellen.

Ga uit van het totaal aantal woorden dat je nog moet schrijven en bepaal wanneer je de eerste versie af wilt hebben. Schrijf je alle dagen van de week of neem je ook een dag (of twee) vrij?

Reken uit hoeveel woorden je per dag moet schrijven om je doel te behalen.

Bijvoorbeeld: je wilt een roman schrijven van 60.000 woorden en je wilt de eerste versie over drie maanden af hebben. Dan moet je dus 60.000 gedeeld door 90 is 667 woorden per dag schrijven, zeven dagen in de week.

* **Zet je innerlijke criticus uit**

Deze tip geldt vooral tijdens het schrijven van je eerste, ruwe versie. Zet dat kritische stemmetje in je achterhoofd even op pauze en schrijf wat je te zeggen hebt, zonder tussentijds te redigeren.

Door telkens terug te lezen wat je eerder schreef en daaraan te gaan knutselen voordat je alles hebt uitgewerkt, kom je in een andere modus terecht en dat is zonde. Let niet op spelfouten of kromme zinnen, maar zorg eerst dat je alles op papier hebt staan. Er komen nog genoeg herschrijfrondes waarin je die foutjes weg kunt werken.

* Stel een wekelijkse deadline

De ene dag is de andere niet, het leven is onvoorspelbaar. Haal je een keer je dagdoel niet? Niks aan de hand, dan schrijf je de volgende dag wat meer.

Het is handig om een wekelijkse deadline aan jezelf op te leggen, zodat kleine schommelingen je vooruitgang niet negatief beïnvloeden. Zo'n wekelijkse deadline helpt je overigens ook om niet ontmoedigd te raken als je een dag niet of nauwelijks hebt geschreven. Het gaat om je weekdoel dus er is nog niets verloren.

Zolang je je wekelijkse doel behaalt, lig je op schema. Doe het werk en houd je aan je deadlines. Dit is waar de meeste schrijvers afhaken, dit is de **ondankbare fase** waarin schrijven voelt als zwoegen. Hier moet je doorheen!

Maak er geen gewoonte van om je deadlines te verschuiven, maar stel realistische doelen en houd je daar vervolgens aan. Een boek schrijven, vergt creativiteit en inspiratie, maar vooral **discipline!**

* Neem regelmatig pauze

Op sommige dagen gaat schrijven vanzelf terwijl het op andere dagen lijkt of je nooit meer een letter op papier zult krijgen.

Inspiratie is een bijproduct van consistent schrijven, dus geef niet op als het even niet soepel gaat. Maar: plan ook genoeg pauzes in, want juist op momenten dat je ontspant en niet met schrijven bezig bent, kun je de mooiste ideeën krijgen.

Schrijf tijdens je ingeplande schrijftijd, maar laat het hele project los als je niet aan het schrijven bent.

* **Schrijf één ding tegelijk**

Je zult merken dat als je gedurende langere tijd aan één project schrijft, er steeds meer geweldige **andere ideeën** in je hoofd opkomen. Het boek waar je nu mee bezig bent, lijkt opeens minder interessant en belangrijk dan die nieuwe ideeën.

Trap er niet in! Verbind je volledig aan het fantastische idee waaraan je begonnen bent en laat je niet verleiden om zo'n nieuw idee ook alvast op te pakken.

Focus op je huidige project en schrijf aan één ding tegelijk!

* **Houd een schrijfdagboek bij**

Verzamel die nieuwe ideeën in een speciaal schrijfdagboek. Schrijf ook zo nu en dan voor jezelf op hoe het proces verloopt. Wat merk je, wat voel je? Waar liggen je valkuilen en hoe omzeil je die?

Schrijven kan best een beetje eenzaam zijn. Praat af en toe met jezelf. ;-)

* **Vermijd afleiding**

Leg je telefoon uit het zicht en sluit Facebook af als je aan het schrijven bent. Maak het jezelf niet moeilijker dan nodig en vermijd elke vorm van afleiding.

Zeg tegen mensen dat ze niet langs kunnen komen of doe een keer niet open als de bel toch gaat. Laat je schrijfflow ongestoord stromen.

* **Vraag alvast wat feedback**

Blijf je twifelen of je je tijd nuttig besteedt aan dit project? Leg dan alvast wat teksten voor aan iemand die je vertrouwt. Een enthousiaste reactie kan een positief duwtje in de rug zijn.

Doe dit alleen als je hier echt voor voelt. Weet dat meningen je schrijfproces ook dusdanig kunnen vertragen dat je er juist ontmoedigd door raakt.

* **Stop niet na je eerste versie!**

Het werk is gedaan, je hebt alles opgeschreven en het woordenaantal komt in de buurt van je oorspronkelijke plan.

Klaar? Tijd om achterover te leunen en te genieten?

Nee, nu begint het volgende onderdeel van het schrijfproces: het herschrijven.

Het idee staat op papier, alles wat er in je zat, heb je eruit gehaald. Maar er ligt nog geen boek, geen product dat je de wereld in wilt sturen.

Je zit op dit moment nog volop in fase 2. Ook voor het herschrijven heb je een systeem nodig, dus alles wat in deze les staat over 'volhouden', ga je nu opnieuw doen. Je gaat aan de slag met je tekst en maakt er een helder en waardevol eindresultaat van.

Herschrijven is een vak apart, maar het is een erg interessant en waardevol proces. In les 9 van deze cursus gaan we dieper in op het herschrijven.

FASE 3: AFRONDEN

Wanneer ben je eigenlijk klaar? Wanneer is je boek gereed om de wereld ingestuurd te worden? Er komt een moment waarop de energie die je stopt in het schaven en herschrijven niet meer opweegt tegen de verbetering die dat met zich meebrengt. Op dat moment moet je je tekst loslaten en je boek afronden.

*** Dwing jezelf om te stoppen**

Weet je nog wat ik eerder schreef over onafgemaakte manuscripten? Je kunt nóg zo dichtbij de finish zijn, als je je manuscript niet afrondt, is alle moeite voor niks geweest. Leg je manuscript niet in de la!

Kies een datum waarop je je boek de wereld in stuurt en houd je aan die deadline. Stuur het op die dag naar een uitgever, breng het zelf uit of zet het op internet. Doe wat ervoor nodig is om het bij je lezers te krijgen.

Dat is eng, spannend en leuk tegelijk, maar het is vooral nodig wil je jouw boodschap niet laten verpieteren.

*** Omarm het resultaat, wat dat ook is**

Perfect zal je boek niet zijn, misschien wordt het niet eens een succes. Dat weet je niet van tevoren, maar je hebt gedaan wat je kon en dat is veel meer dan de meeste mensen ooit zullen doen.

Omarm het resultaat, wees trots op wat je hebt gemaakt. Kritiek komt er toch wel, maar dat zegt niets over jouw prestatie of zelfs over je boek. Kritiek is de mening van één persoon, weet je nog?

Laat het boek los en kijk wat ermee gebeurt. Jouw boodschap is niet in je hoofd blijven zitten, maar mag de wijde wereld intrekken. Dat maakt het boek sowieso een succes!

EN DAN?

DAN BEGIN JE METEEN AAN JE VOLGENDE PROJECT!

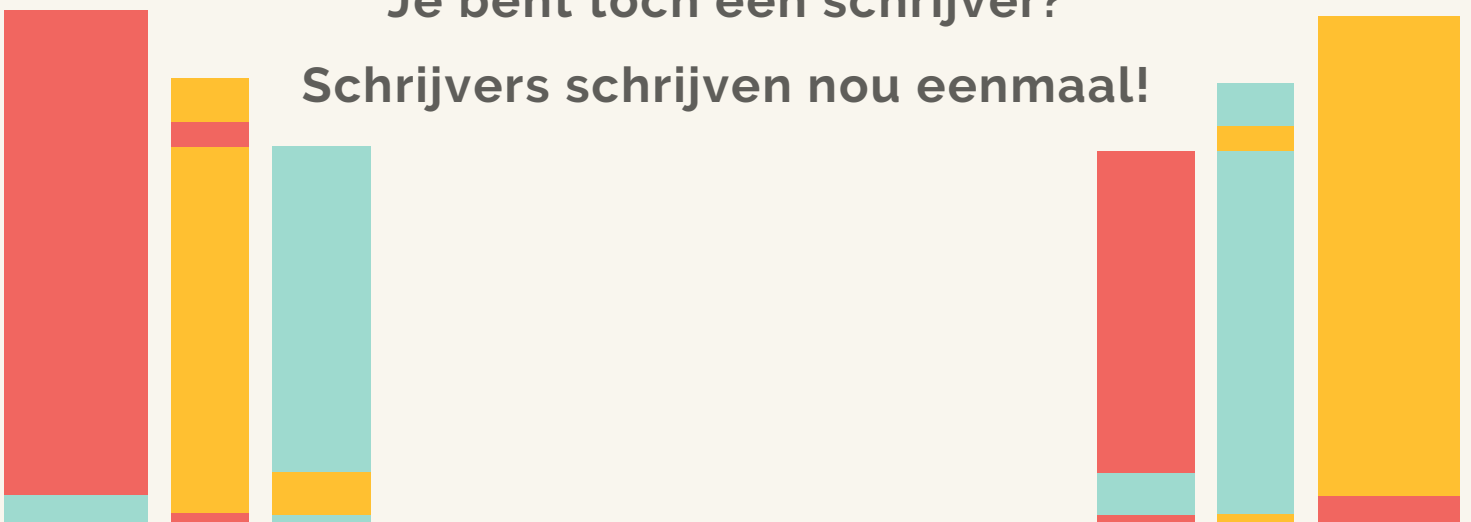
Hah, die zag je niet aankomen hè? Heb je net al dat werk gedaan, krijg je eindelijk weer eens tijd voor vrienden en andere hobby's... staat het volgende project te wachten.

Blijf bezig, dat wil ik maar zeggen. Je hebt nu momentum opgebouwd, je zit in de juiste schrijfloop, houd dat vast.

Kijk in deze fase nog eens naar les 1 van deze cursus en laat **een nieuw fantastisch idee** geboren worden.

Je bent toch een schrijver?

Schrijvers schrijven nou eenmaal!

GA METEEN AAN DE SLAG!

In het **oefenmateriaal** bij deze les is een handreiking opgenomen waarmee je de eerste stappen kunt zetten richting jouw **persoonlijke schrijfplan**.

Wacht niet met het uitwerken van jouw plan, maar maak deze week al een eerste versie. De komende tijd kun je het plan altijd nog hier en daar aanpassen, maar ga er alvast mee aan de slag.

Doe het werk, zorg voor resultaat!